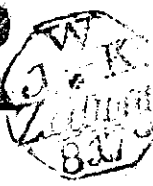

MAGYAR KURIR

Indult Bétából, Pénteken November' 14-dik napján, 1817-dik esztendőben.

B' é. t. s.

Graetzből czekeket közlik az Udvari újságlevelek: —

„E' hónap' 5-dikén álortzás bál tartatott a' Rendek' Redout-szálájában, melyet Császár és Császárné ő Felségek is meglisztelni méltóztattak. Koronaörökös Ferdinandus és János ő Cs. Fő Hercegségekkel egygyütt, kegyes meglátogatásokkal. A' Felséges vendégeknek megjelenésekor a' Polgárok és Polgárnék a' magok nemzeti ruhájokba öltözködve, páranként szép sorral a' szálába besétálván ő Felségek előtt fél karikát formáltak. Stralinger nevű Polgár úr 's a' felesége, egy Cs. K. Fésű-fabrikának tulajdonosai, a' sorból elő állván amaz a' polgárság e' pedig a' polgári aszszonyok' seregek' részéről emlékeztető ajándékokat nyújtottak-be ő Felségeknek, a' következő rövid beszédekkel: —

Császár ő Felségéhez —

„Felséges Császár! Midőn hűséges gyermekek a' magok atyoknak innepi ajándékokat visznek, legkedvesebb ajándékok előttök az ő gyermekeik' szorgalmatosságának gyümöltsei, 's ök a' legkissebb ajándékot jósággal elfogadják. En 's Polgártársaim reménljük, hogy ezen emlékeztető ajándékokat Felséged is kegyesen el fogja tőlünk fogadni.“ — Az ajándékok, mellyeket oda ajánlott, a' *Graetzi* nevezetesebb fabrikáknak 's manufaktúráknak, szerzeményeknek kisdéd

darabjai voltak egy veres bársony heritékü ladátskában.

Császárné ő Felségéhez —

„Felséges Császárné! A' mi Császárnénk és Országunk' Anyja esmeri és szereti a' polgárnék' 's házassági életét - élő egyéb aszszonyemberek' életét. A' *Graetzi* Polgárnék telyestisztelettel által ajánljak Felségednek ezen emlékezt' tárgyait. Ezek a' mi háztartási kerületünk' munkáinak mutatványaik, a' hol Felségedet oly szivesen szeretik.“ — Ezen aszszony-ság hasonlóképpen egy ladátskát ajánlott oda, melly kék selyemmel volt beboritva (a' skófumozva), 's len, fejezített 's fejezítetlen fonal, tzerna, gyólt, damast, 's egyéb aszszonyi házi portéka-darabokkal volt tele rakva. A' ladátska' fedelén lévő tzipen ilyen irás van: —

„Az *Aszszonyi Virtusok' s nemes aszszonyiság' Koronájának*, Károlinának, *Austriai Császárnénak*, a' *Graetzi* Polgárnék.“ — Külömbkülömb ajánló versezetek is találtattak a' ladátskában.

Azután nemzeti külömbkülömb öltözetű, szöllömives 's hányász lakosokat ábrázoló csoportok jelentek-meg a' szálában, 's ezek is életék' módjával megegyező ajándékokat nyújtottak-be, nemzeti éneket énekelték 's tántzokat jártak, még pedig: Felső Stiriából éppen ezen tzelra ide hozatott muzsikai karnak muzsikálása mellett, 's minden nemzeti sűrúrákkal és fordulásokkal, a' melly nemzeti tántz-béli mulatság úgy megtettzett ő Felsé

geknek, hogy azt a' másik szálában is még egyszer megnézni méltóztattak; 's éjfélig töltötték idejüket az ekképpen mulatozó 's örvendező sokaság között nagy megleléssel.

November' 3-dikán katonai gyakorlás tartatván a' *Graetzi* glaszin, ezt, a' fentisztelt két Printzektől kisírtetvén ő Cs. R. F. ge is megszemlélni méltóztatott. — 4-dikben Eggenbergnek és St. Martinnak megnézésére kotsztak - ki ő Felsőgek: estve pedig ismét számos audientziaadások folytak az Udvarnál, melyek között különösen az aszszonyi fő nemességnek volt szerentséje Felsőges Aszszonyunknál a' maga udvarlását megtenni.

Spanyol Amerika.

Irtuk vala nem régen, miként foglalták légyen el a' Venecuélai Insurgensek *Augusturát*, miként fogták-el a' Király' részén lévőknék, kék a' várost fel adván magoknak a' tengereze akartak megmenekedésre való utat találni, számos hajójikat, a' Püspökkel 's a' Papságnak sok kintsével egyetemben. Ezen nevezetes tudósításnak sem megvalóságosulásáról, sem meghamisításáról nem olvastunk az óta semmi újabb tudósítást. — Egy *Sz. Tamás* szigetéről jött tudósításban, melly onnét Sept. 17-dikén indult, olvasunk a' Királyi fő vezérről *Morilló* ról ennyit, hogy ötét *Bolivár* arra kényszerítette légyen, hogy *Margarita* szigetének azon részét, mellyet nem régen elfoglalt vala, ismét hagygya oda: az Insurgensek Admirálissáról *Brion* ról pedig azt, hogy ő egy Spanyol hajós tsoportal, melly egy fregáthból, egy kisebb fegyveres és 10 szállító hajókból állott, szembe találkozván, azt ő nagyobb erővel megtámadta, megverte, 's *Grenadu* szigetéhez szaladni kényszerítette.

Mitsoda tulajdonságú hadakozás légyen ez, 's mi némű elszánással 's néki mérgesedéssel folytassák ezt egymás el-

len az ellenséges részek, megítélhetni egy Brémai fiatal embernek leveléből, a' ki 18 hónapokig tartózkodott *Spanyol Guyanában*, 's onnét való eljöretele előtt még *Augusturának* ostromlatása alatt írta ezen levelet, a' mikor tehát még nem lehetett tudni, hogy mitsoda kimenetele leszen az ostromlásnak. A' levél summázatja ez: —

„Ezen tartomány (Guyána) már több hat hónapjánál, hogy legirtóztatóbb hadakozás' theátrómává lett; ennek fő városa *Augustura* (más névvel Új-Guyána) azóta szüntelenül tartó ostromlás alatt volt. Ezen város az Egyenlítő Lineától (Aequatortól) délre mintegy 7 gradusnyira fekszik az *Oriнокo* nevű víz' partján, melly víznek nagyságát megítélhetni abból, hogy a' nevezett város annak tengerbe való szakadásától 320 Anglus mértföldnyire esik, 's a' városig a' leg nagyobb kereskedő hajók feljárnak, 's az apróbb hajókat a' városon felyül még 3000 Anglus mértföldnyire is megbirja, és mindenütt járható. A' víz' eredete azonban még nem esmeretes, mert oda még nem juthattak-el az Európaiak. A' föld, természettel elég termékeny: de az eredeti lakosok nem hajlandók arra, hogy annak kintseit használják: idegeneknek pedig nem mindenütt engedi az Ország-lás a' megtelepedést; 's kevés kereskedések nagyon kitételve van az irigységnek. A' mostan itt folyó hadakozást lehet ám igazán eltörlési hadakozásnak nevezni. Sem a' Király' sem az Insurgensek' részén lévőek nem kedveznek sem aszszonyoknak sem gyermeknek; egyformálog feláldoznak mindent. Ha egygyik szegletbentensededik valami kitsit a' tűz, annál lobogósabb lángal üt-ki másutt. Bajos lenne meghatározni, hogy melyik rész múlja felyül a' másikat pusztítás 's egyéb undorító tettek által. Az itt lévő Insurgensek állanak, Szeretsenekből (fekete embe- rekől); Mulattokból (két féle t. i. Eu-

rópai 's Amerikai szülöktől származott emberekből); Creolokból (Európai atyától és anyától, de Amerikában származott emberekből); Indusokból (az az, odaváló eredeti lakosokból). Még semmi Országlások' formája nintsen, melyre nézve nem nagy bizodalommal lehet viseltetni erántok. Természettel kegyetlenek, 's ezen kívül személyes tekintetben is vitézek lévén a' hét esztendőktől fogva szakadatlanul tartó hadakozás által nagyon bele tanúltak ezen mesterségbe, 's némely derék tiszték is találtnak köztök. Az ő legkedvesebb fegyvereik kard és lán-tsa; a' testi bajvivásra igen megtanította őket a' gyakorlás; a' lovat jól ülük; a' nagy meleghez, éhséghez, és szomjuzáshoz úgy hozzá szoktak, hogy mind ezek tsaknem második természetté váltak bennük. Ruházatra se' sok szükségek van. Így tehát sok tekintetből elsőbbséggel bírnak az Európai Spanyolok felett, kik tsak szoros hadi rendben állva tudnak tsatázni, 's éjjeleként kvártélyokra szoktak és szeretik háltni menni. Ezek ellen nem sokat tesznek az Európaiak, 's Spanyol ország mostanában nagyobbán tsak azon odaváló (Amerikai) származású seregek által folytatja is a' hadakozást, mellyek mellette még eddig hűségesekek maradtak, 's ennek az a' következése lett, hogy itt az apát a' sija 's a' testvér atyafit testvére ellen viszik a' tsatázó mezőkre, 's mind ezek, egész elragadhatással viseltetvén azon részeránt, melynek védelmezésére elszánták magokat úgy ontják egymás' vérért, mint ha soha nem is látták volna egymást, 's azok a' tettek, mellyek itt most nékibolondulásnak neveztetnek, más időkben hérosi tselekedeteknek tartattak volna. —

„Midőn én olyan szerentsés voltam (gy folytatja szavait ez a' Brémai fiatal tudósító) hogy Augusturából kimekedtem, már hat hónapi ostromoltatást állott vala ki ezen város, 's még ekkor

se' hitték, hogy megvehessék ezt az Insurgensek. Tsak az éhség tselekedhettenek feladattatását. A' hideglelés is rettenetes pusztitást okozott egy ideig. Az ide bezárva lévő 4000 emberek között napjában 25—30 lett annak áldozatjává. Az éhség már most annyira ment vala, hogy az eléhezett sovány szamar-öszvér-ló-kutyamatska-és gyék-húst, nyalánságnak tartotta, a' ki kaphatott, 's mind ezeket tsak nagyon apró portziókban osztogatták ki. A' maga insége, mellyet kiki szenvedett, oly érzéketlenké tette az embereket mások eránt, hogy megindulás nélkül szemlélte eleségért esdeklő felebarátját a' házak alatt kénszeregni 's elerőtlenül elenyészni. Itt ám kéntelenség volt az Énség (egoismus), mert a' kinek magának nints nem adhat másnak; mindenek általjában szenvedtek! De tudván az örző sereg, hogy ha magát feladja így is mi sors várja, nem volt egyéb hátra, hanem, hogy magát az utolsó emberig védelmezve várja *Morillótól* a' szabadító seregeket. Az insurgens seregek, mellyek az erősséget ostromlották, rohánás által néhány izben szerentsét próbáltak, de mind annyiszor vissza verettettek, mellyet a' Királyi örző sereg' eltökélltségén kívül annak lehet tulajdonítani, hogy számos ágyuji voltak. Az Ostromló Insurgens sereg' vezére, egy *Pi ar* nevű *Mulatte* eredetű Generális. Jó katonának mondják lenni. Ha elfoglalhatták az insurgensek, mint onnét lett eljövetelem után hallottam, ezen tartományt, melynek külömben is tsak két fő városai t. i. Ó- és Új Guyana (Augustura) valának már az én eljövetelemkor a' Király' részén lévő' kezében, azután ennek nagy befolyása lehet az egyén Déli Amerikai Spanyol tartományoknak jövendőbéli sorsához, kivált ha ezen Orinokói vidékek egy Respublikai Országlás' alkotmánya alatt egy Státust formálhatnak, melynek nem léte eddig minden lépésekben akadályoz-

tatta őket. Különös jó fekvése legyen ezen Státusnak ennek a' véghetetlen nagyságú víznek partjain nem csak a' belsőbb tartományokra, hanem az úgynevezett *Windward* szigetekre nézve is.

* * *

Legújabb tudósítások bizonyítják, hogy *Morilló* a' Királyi seregekkel oda hagyni kéntelenített *Margarita* szigetét. Az *Bolivár*' armádájához kevés idő alatt nagyon sok Frantzia és Anglus tiszték érkeztek meg, a' kik nagy hadi tapasztalással 's gyakorlottsággal bíró emberek lévén, ezeknek köszönik az Insurgensek utóbbi szerentsés tsatázásait. Az ő Admirálisok *Brión* is úgy megszámosította azon tengereken az insurgents hadi hajókat, hogy már selyül haladják a' Spanyolokét. — A' *Londoni Kurir* is kiadta *Margarita* szigetéről az insurgentseknek néhány Bülletinjeiket, 's azt mondja, hogy maga a' dolog ugyan, a' mi ezekben találtatik igaz, csak némely környülállásai vagynak felesleg való nagyitással leirattatva. — Úgy látszik, hogy *Cumandá* evezett vissza *Morilló* a' honnét jött volt.

Északi Amerika.

A' Spanyol Követ Washingtonban és a' Konzulis nagyon panaszolkodnak, hogy a' Déli Amerikaiak még most is mind az Egygyesült, Státusok' kikötőhelyeikben készítik hozzá a' magok prédáló hajóikat a' tengeri ragadozáshoz, 's a' mi több, azon tiszték, kik a' végre nevezettek-li, hogy akadályoztassák ezen dolgot, a' helyett hogy akadályoztatnák inkább elő segéllik azt.

Irtuk vala a' múlt kedden, hogy néhány nevezetes Frantzia Emigrans Generálisok, *Philadelphióból*, nem tudhatni mitsoda expeditzióra, eleveztek *Mobilé* hez a' Napnyúgoti Floridai part-ra, a' melly' tudósítások a' múlt keddtől fogva ezen tárgy felől kezünkhöz érkez-

tek, még homályosabbítják inkább a' dolgot; mint sem világosítanák. Egy Amerikai újság, a' *National Intelligencer*, ilyen titulust adott a' tsikkelynek: Fontos próbatétel!

Egy Londoni újságlevél pedig ily formában öltöztetve adja elő a' dolgot: — „Azoknak a' Frantzia szerentsevadászónak munkálkodások, úgy mond, a' kik *Philadelphióból* a' Napnyúgoti Floridai öbölbe vették evezéseket, sokkal nevezetesebb lehet, mint sem a' milyennek lenni azt az első tudósításból gondolni lehetett volna. Ha azoknak neveiket tekintí az ember, a' kik ezen expeditziót kormányozzák, milyenek p. o. *Grouchy*, *LeFebvre*, *Lacanal*, *Vandamme*, 's a' többek, nem gondolhatja felöllök, hogy békesség' tsinálni mentek volna oda.“ — De még egy más kérdés is fordulhat itt elő, a' tudniük, hogy a' *National Intelligencer*' s a' Londoni említett újság, így szólnak *Mobiléről*: — „Ez egy nagy folyó víz, a' melly *Louisiana* 's *Florida* közt a' *Mexikói* öbölbe omlik. Az a' part tehát, a' hova a' nevezett Frantzia Generalisok kiszállani akarnak. olyan, a' melyhez több urak formálnak tulajdonosi just.“ — Egy könyben pedig ezeket olvassuk ugyan ezen *Mobiléről*: — „*Mobile* egy erősség Napnyúgoti Floridában a' *Mississippi* mellett, mellyet a' Spanyolok az Anglusoktól vettek volt el 1779-ben; a' melly víz 1763-han *Louisianának* és az Anglus Floridának közös határaikká tétetett vala. — (Itt ezen vízen kétségkívül a' *Mississippi* értetett). — Elég az a' dologhoz, hogy a' nevezett Frantzia Ex-Generálisok egy egész hajót megraktak úgy nevezett útasokkal, 's ily készülettel eveztek-el oda.

Mac-Gregor maga feleségestül, mint mondják azért, hogy az ő barátjai neki *Baltimoréból* elegendő segítséget nemküldöttek, hajóra ülven, *Amélia* szigeté-

ről elevezett, 's a' sereg' vezérlését Oberster Ervine re bizta, kihez azóta feles segítség érkezvén oly állásba helyeztetete magát, hogy ha a' Király' részén lévők reá találnak ütni, megfélemlessen nékik.

Hogy a' Spanyol Országlovászok semmi okot nem akar az Egygyesült Státusoknak adni a' hadakozásra, megmútatata nem régen is az által, hogy annak a' Spanyol Briggnek Kapitányát, ki az Egygyesült Státusoknak Feuerbrand nevű hajóját megtámodta volt, *Havannában* hadi ítélőszék' eleibe állíttatta, a' melly ötöt levettetette hivatalából: egy Fregrátnak Kapitánya pedig, ugyan azon tselekedetben való részesülésért Spanyolországba vissza hivatlatolt, hogy adjon számot.

Spanyol Ország.

Az *Extramadura* tartományában üszszegyűjtett seregek, mellyeknek száma legfeljebb is csak valami 15 ezer emberekre tétetik, kemény parantsolatot vettek vezérjektől, hogy a' Portugallus határokhoz közelíteni ne mérésszeljenek. — Némelyek úgy vélekednek, sőt ugyan ezt közönséges levelekben is olvastuk, noha már régetske, hogy ezek a' seregek csak azért takarodtak volna Andaluziából által Extramadurába, hogy azon idő alatt mig a' hajók az ő elszállításokra elkészülhetnének, ne terheljék csak Andaluziát: de az idő eljövén mind ezek azonnal vissza fognak takarodni Andaluziába, 's hajókra ülvén, Amérikába veszik evezéseket az insurgenseknek elnyomására. — Az idő megmútatja, mi leszsz.

Szörnyű szerentséllenség érte Alicante városát Október' 15-dik napján. A' rettentő szélvész az öbölben álló hajókat vasmatskáikról elkapkodván, azokat a' vár' falaihoz 's a' part' kőszikláihoz tsapkodta, 's egyszermind a' vár' falaira rohanó viznek nagy ereje egy bástyát be-

törvön, az azon fekvő nagy áruk a' szomszéd hazákra estek, 's négyet azok között egészszen össze rónítottak. A' leomlott bástyának helyén berohanó víz egy fertály óra alatt az egész várost elborította; a' víz 8 lábnyomnyi mélységű volt az utcákon. A' sok portékák, mellyeket a' víz felvett, ollyanná tették az öblöt, mint valamely nagy hajótöréskor szokott lenni a' hanykodó tenger. A' vallott kár rettenetes; 's még rettenetesebb volt a' lakosok' ijedsége, azért, minthogy meg se tudták álmodni, hogy ily szerentséllenség érhesse őket.

Orosz Birodalom.

A' mit a' minap az Orosz Követnek a' Persa Schach előtt való megjelenéséről megírtunk volt, azzal a' Követségi udvarlásnak nem lett egészen vége; még az ajándékoknak általadása azután 3-adnap mulva történt-meg, melly is a' Petersburgi újság szerint így ment véghez: A' *Bayram* innepének első napjára, a' mi számlálásunk szerint Aug. 3-dikára volt az ajándékoknak általvétele határozva. Egy különös sátorba takarítottak azok jó előre. A' Követ, a' második Adjutánstól meghivatva, 's kísértetve, azon a' paripán lovaglott a' Schachnak sátorához, mellyet töle ajándékba kapott. Egy a' Napnak forró melege ellen árnyéket tartó ernyő alá vett emeleten várta ő itt a' Schachot; a' több Követségi személyek pedig annál a' sáternál voltak, mellyben az ajándékok kirakva valának. Mig a' Schach elérkezett, a' Követ magát a' Nagy Vezérrel mulatta. Külümben sem únta volna meg magát; minthogy az innep, és az újság kívánás sok mindenféle embereket öszvetsődített a' Schachnak palotájához. Altaellenben a' mondott emelettel egy más emelet volt felállítva a' Mu'sikusok, kötélentántzolók, és szemfényvesztőjátékosok számára, kik a' Schachnak jövetelére várakoztak. Az emelet allyá-

nál pedig a Schachnak Udvari emberei parádézáltak. Háromszori szalvé Lövések után eljött végre a Schach. Azok az ajándékok vitettek előtte, mellyeket a Bayram innepe első napján régi szokás szerint a Schachnak legöregebb fia *Mahomed-Ali-Mursa* szokott ő Felségének ajándékozni. Mindenek meghajóltak erre, és egy Hirmondó (Herold) nagy felszóval a Schachnak hosszú életet és boldog uralkodást kívánt. Ezután a Schach, jelenlévő Udvari Poetáját Nadschi-Mehmed-Hyssen-Khánt felköszöntötte, ki erre a Schachnak dicséreteit hirdette a sokaság előtt. Ekkor a Követre került a sor, ki most is az elébbi tzeremoniák között vezetett a Schachnak színe elébe; együtt ment vele a Nagy Vezér is. A Schach éppen úgy volt öltözve, mint az első összejövetelkor, és több számú fiai is jelen voltak ekkor is. Minckutánna a Követ a Bayram innepéhez szerentsét kívánt ő Felségének; leült a számára kitett karszékre; a Schach pedig meghitta őtet, hogy venne részt ezen innepnek gyönyörűségeiben, mellyek úgy is különösen az ő kedvéért tevődnek. Ezen multságok között egy volt az, hogy 3 Elefántok, mellyeknek ormányaikra arany- és ezüst pléh tziifraságok voltak aggatva, úgy voltak megtanítva, hogy az emeletnek grádsain fel és alá tapogtak. Azt mondta a Schach a Követnek, hogy csak azt sajnálja, hogy egynéhány hónapokkal elébb nem jött Persiába, hogy Fejedelmi lakóvárosában *Teheranban* a Martziusban eső Nevrusinépét nem láthatta, melly egy egész hétig tart. Több hízlekedő kifejezéseket is mondott neki, bizonyossá tévén affelől, hogy ő szintúgy bízik hozzá mint tulajdon Császára. Felkelvén a Schach Thronusáról, elérte a Követ, hogy ez arra való jel, hogy az ajándékok általvételéről tenne kérdést ő Felsége elébe? Mellyet megtévén, a Schach azt fe-

lelé, hogy már nagy Vezérje szólott neki affelől, és hogy egy két óra múlva meg fogja azokat tekinteni. Ezután a Követ oda ment a hol az ajándékok voltak, a Schach pedig a Harembe — imádkozni. A Követ az alatt a Császárnéknak a Schach Feleségéhez küldött leveleiket adta által. Egy óra múlva eljött a Schach. Azonban egyszerre olly szél kerekedett, hogy majd hogy minden sátorokat fel nem forgatoit. De száz és több legény termett minden sáternál, kik a köteleket fesszen tartván; semmi kár se lett. Másodszor pedig ismét neki erősödött a szél, és olly nagy port kavart, hogy a Schachot látni sem lehetett. Végre elérkezett az ajándékokhoz a Schach; öltözete az elébbitől csak abban különbözött, hogy most korona helyett egy bórány bőrből való fekete sipka volt a fején, mellyen kétfelől drágalöves kótsagtollak lobogtak. Meglátván az ajándékokat a Schach, megörült azoknak, és megelégedését még jobban kijelentette, midőn megértette a Követtől, hogy mind az, a mit lát az Orosz Birodalomban készítettett. Minden arany — bórsony — prém — kristaly — és portzellan készületek között egy tarkaszinü fábol készített és Elefantsont tziifraságokkal kirakott aranyozott Pyramis különösen magára vonta figyelmetességét; mivel egy elrejtett szegetekének megnyomása után imitt amott ollyan ládatskák ugráltak ki, mellyekben holmi aszszonyi munkához való szerek voltak. Megtetszett még egy musikáló óra is neki, melly egy Elefántnak hátára volt helyeztetve, és mikor a musika szollott, ugyan akkor az Elefántnak lábai mozogtak. Háromszor repetáltatta vele a musika darabot. Egy tükör előtt igen soká illegette magát. Mindnek annyira megörült, hogy csak azt kívánta, hogy az ő ajándékai is hasonló kedvességet találjanak Petersburgban. Ezenkívül a *Tehe-*

ránba való szállításokra nézve kérte a' Schach a' Követet, ha nem mehetne-él el egy az emberei közül velek, hogy kár ne essen benne. A' Követ egyszeriben megígérte, hogy Kormányi Titoknok *Leutschinsk* úr, ki azokat bepakolta, és eddig is reájok vigyázott, *Teheránig* elmegy velek. A' Schach ismét előbbi helyére ment, és a' Követségi személyeket Audientziára bocsátotta magához.

Nagy Britannia.

Oktober' 28-dikén reggel még nem betegedett volt le a' Koronaörökös Karolina Kir. Hertzegaszszony. Minden nap' kilovagol.

* * *

A' *Nottinghami* támadóknak *Derby* városában Oktober' 23-dikén lefolyt a' perek. A' vádoltatott személyek 35-tön voltak. A' négy főbök halálra ítéltettek; 19-tzen, előre bizonyossá tévén őket a' Királyi Prokurátor, hogy az Uralkodó' kegyelmességébe fognak ajánlítani, önként hűnösöknök lenni vallották magokat, 's ezekre is kimondatott a' halálos ítélet, de senki se' gondolja, hogy kegyelmet ne nyerjenek; sőt remétség van, hogy a' négy elsőbök közzül is azt fog nyerni kettő; 12-ten, kiket nem akart a' Királyi Prokurátor úgy vádolni, mint lázszasztókat, elbocsáttattak. Így tehát tsak két főbb korifeusokrol gondolják, hogy fel fognak tsak akasztatni, mert a' reájok kimondatott ítélet ugyan, azt tartja, hogy a' felakasztatás után fejek elüttettesék, 's a' testek négy részre vágattassék: de ez az utolsó a' mai időben tsak for-

malitáshol olvastatik-sel és rég niints szokásban Angliában.

Frantzia Ország.

Lyonban Oktober' 25-dikén a' Profoszos (Prevotalis) ítélőszék 29 olyan személyek ellen indított pert, kik azzal vádoltatnak, hogy egy özszeesküvésnek volnának részeseik, melly a' Királyi Ország-lásnak felfordíttatására törekedett, 's tzeljének végrehajtásához ezen városban a' múlt Juniusban akart hozzá fogni. Nevezetesebbek a' vádoltatott személyek között Joannon nevű Prokurator 's Madam *Lavalette*, kinek férje régen Közönséges Pénz-beszedő volt, 's nem oly régen ugyan ezen ítélőszék által tíz esztendeig tartó számkivételésre ítéltetett vala, a' kit tehát nem kell azon fő Postamesternével özsze zavarni, a' ki a' maga halálra ítéltetett férjét, Anglus Generális *Wilson* segedelmével a' tömlőtől kilopta. Azzal vádoltatik ez a' mostani *Lavaletténé*, hogy tudója volt legyen azon özszeesküvésnek, melly, mint a' vádolás' aktája tartja, özszezsátolódásban volt a' *Didier* özszeesküvésével *Greaobelben*. — A' vádoltatott személyek általjában tagadnak minnyájan mindent.

A' Pruszsus Király a' Párisi híres énekű *Catalani* nevű aszszonyságnak ajándékba küldötte a' *Berlini* Akademia' nagyszerű emlékezetpénzét, melynek tulajdonsága szerint tehát, mint a' Párisi újságlevelek megjegyzik, a' nevezett aszszonyság ezen Tudósok' Társaságának tiszteletből való tagjává lett.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

Nov. 11-dik napján 298 $\frac{1}{2}$ — 12-dikén 297 $\frac{1}{2}$ — 13-dikán 294 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Rumáról Október' 23-dikán így írnak. Császár és Császárné ö Felségek Szemlinből Oct. 20-dikán reggeli 7-ed fél óraker elindulván, ugyan azon napon délután egy óra tájban kívánt friss egészségben *Rumára* megérkeztek. Ámbár egy időtől fogva szüntelen esős idő lévén mind az utazás alkalmatlanná lett, mind pedig a fogadási lisztelettelek egy kevéssé gátoltattak az által: mindazonáltal annál inkább nevedekett más részről a' huzgóság, látván a' hiv. Jobbágyok, hogy illy kedvetlen környülállások között is meg nem lankadó készséggel haladtak a' Felséges személyek azon a' pályán, mellyre csupán csak abból a' szent tüzeltől állottak ez által ki, hogy Népeiket holdogíthassák. *Ruma* m. városának határánál 300 válogatott lovak voltak kiállítva ö Felségeknek tovább való vivések-re. Mindegyik kotsiba tiztíz lovakat fogtak itt, és így mentek be a' Felséges Vendégek *Rumába*. A' Császár ö Felsége kotsija előtt a' Batorságra ügyelő Tisztviselő 12 Hajdukkal ment. Minden hajdúnak egy hosszú puskája, egy hosszú kése, és a' mejjén 2 pisztoly volt, t. i. éppen úgy voltak öltözve, a' mint szoktak akkor lenni, mikor haramja vadászásra mennek ki. Utánuk 2 Városi Lovasok, és éppen ö Felsége kotsija előtt Szerem Vármegyének Lovas katonái mentek. Mikor ö Felsége a' városban a' Katholikusok' Templomához megérkezett, Főtiszt, Odóni Prépost, Alsó Szeremi Esperest, és Rumai Plebanus, *Kovacseviich János* úr megáldotta ö Felségét, melly alkalmatossággal a' Felséges Császár a' kotsiban ugyan, de térdhajtva volt mind addig míg a' Czeremonia tartott, azután

pedig tovább utazott. Fél óra mulva ugyan az történt a' Felséges Császárnénak elérkezésekor is, kit 16 városi Lovasok, és 2 Vármegye' Esküdtjei kísérték be a' Városba. Vévén az áldást ez a' Felség is hirtelen utnak indúlt Felséges Férje után, 10 Lovagoktól kísértetvén *Mitrovi*-z felé. A' Rumai nép forró öröms' éljen kiáltásokkal fogadta, és botsáot-ta útnak ö Felségeket.

* * *

Pest. — Az itt lévő nemzeti Univerzitas, mint minden esztendőnként úgy most is méltóságos pompával nyitotta ki ezen esztendei tanulásának folyamatját. Ezen pompázások Nov. 5-dikén (Sz. Imre napján) tartattak. A' Szent Lélek segítségül hivatott, Méltóságos *Koválik János* Püspök úr *Misé*t mondott; azután *T. Bene Ferentz* Orvos Doktor úr az Univerzitas nagy szalájában beszédet intézett a' gyülekezethez; fontosan magyarázta a' tanulóok' és tudósok' egészségének megtartására szükséges módokat és eszközöket. Ezen esztendővel kezdődik az Univerzitasnál a' Philosophiai pályának 5 esztendőig tartó; s a' Törvényes pályának 4 esztendőig tartó folyamata, melly által több jeles és hasznos tudományok rendszerént való tudományokká változnak. Az Orvosi pálya már előbb öt esztendőre volt kiszabva.

Utolsó rövid jegyzések.

A' Pruszsus Király Október' 31-dikén minden gyermekeivel együtt *Wittenberg*-ba vette útját: az ott lévő régi *Udvari Evangelicum* templomnak új felszentelésére s a' *Luther* emlékeztetőre egy ott felállítatandó emlékezet-oszlop' fundamentum-kövének letelésére.